

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
Γραφείο Προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος
& Φυσικών Πόρων Περιφερειακού
Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας
Ταχ. Δ/ση: ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
264 41 Πάτρα
Πληροφορίες: Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα
Τηλέφωνο: 2613 613517-8
e-mail: dd.tso@pde.gov.gr

Αριθ.Αποφ. 59/2023

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 7

7^η ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στην Πάτρα σήμερα, την 29^η Δεκεμβρίου 2023 ημέρα Παρασκευή και ώρα 09.30 στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου στο ισόγειο του κτιρίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 32 & Αμερικής) πραγματοποιήθηκε έκτακτη συνεδρίαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθμ. πρωτ.: οικ./ΠΔΕ/ΕΠΦΠΠΣΔΕ/437652/275/28-12-2023 πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής. Στην συνεδρίαση συμμετείχαν επί του συνόλου δέκα τριών (13) μελών τα παρακάτω μέλη:

1. Δημητρογιάννης Λάμπρος - Πρόεδρος της Επιτροπής
2. Χαλιμούδρα Αγγελική - Αντιπρόεδρος της Επιτροπής
3. Κοντογιάννης Γεώργιος - τακτικό μέλος της Επιτροπής
4. Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης - τακτικό μέλος της Επιτροπής
5. Γεωργακοπούλου - Μπάστα Δήμητρα - τακτικό μέλος της Επιτροπής
6. Κούστας Κωνσταντίνος - τακτικό μέλος της Επιτροπής
7. Μπονάνος Χαράλαμπος – αναπληρωματικό μέλος της Επιτροπής

Στη συνεδρίαση δεν συμμετείχαν καίτοι προσκλήθηκαν τα τακτικά μέλη της Επιτροπής κ.κ. Γούδας Μιχαήλ, Κόντης Κωνσταντίνος, Μπαλαμπάνης Νικόλαος, Δριβίλας Δημήτριος, Κωστακόπουλος Χρήστος και Μωραΐτης Νικόλαος.

Χρέη γραμματέων άσκησαν η Μαρία - Ηλίζα Καρακωνσταντή και η Τσούμα Βασιλική, υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ.: 235306/4008/16-09-2020 (ΑΔΑ: 9ΠΛ17Λ6-ΒΨΞ) απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας.

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος ενημέρωσε το σώμα και ομόφωνα εγκρίθηκε το κατεπείγον της συνεδρίασης και εν συνεχεία κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Ακολούθως ο Πρόεδρος έθεσε προς συζήτηση το **2^ο θέμα ημερήσιας διάταξης** με τίτλο: «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05)».

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής προκειμένου να ενημερώσει τα μέλη της επιτροπής παρέθεσε το υπ' αριθμ. πρωτ.: **ΠΔΕ/ΔΠΧΣ/365052/6288/08-12-2023** έγγραφο με τις απόψεις της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Π.Δ.Ε., το οποίο αναφέρει αναλυτικά τα κάτωθι:

Έχοντας υπόψη:

*Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αφορά στην εκτίμηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή της **2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ 05)**.*

Για την περιοχή μελέτης έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. οικ. 907/2017 Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 4664/Β/29-12-2017) «Έγκριση 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων». Σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και κατ' εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του Π.Δ. 51/2007 τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων (ΥΔ) της χώρας αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία, συνεπώς η παρούσα αναθεώρηση αφορά την περίοδο 2022-2027.

Η εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, μέσω των Σχεδίων Διαχείρισης, έχει ως περιβαλλοντικό στόχο την επίτευξη μέχρι το 2027, της καλής κατάστασης των επιφανειακών και υπογείων υδάτων και του καλού οικολογικού δυναμικού για τα ιδιαίτερως τροποποιημένα ή τεχνητά υδατικά συστήματα. Η πρόληψη της υποβάθμισης καθώς και η αποκατάσταση των επιφανειακών και υπογείων υδατικών συστημάτων αποτελούν επίσης περιβαλλοντικό στόχο των Σχεδίων.

Περιγραφή του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ ΥΔ ΕΛ05 της 2ης αναθεώρησης

Γεωγραφικός Προσδιορισμός ΥΔ05

*Το Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ05) αποτελεί ένα από τα δεκατέσσερα υδατικά διαμερίσματα, στα οποία διαιρέθηκε ο ελληνικός χώρος με το Νόμο 1739/1987 (ΦΕΚ 201/Α/20-11-1987). Διοικητικά περιλαμβάνει την Περιφέρεια Ηπείρου και πολύ μικρά τμήματα των Περιφερειών Δυτικής Μακεδονίας και **Δυτικής Στερεάς Ελλάδας**, καθώς και τα νησιά Κέρκυρα, Οθωνοί, Ερεϊκούσα, Παξοί και Αντίπαξοι, που ανήκουν στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Η συνολική έκταση του διαμερίσματος είναι 9.973,20 Km² και περιλαμβάνει τις Λεκάνες Απορροής Αώου (ΕΛ0511), Καλαμά (ΕΛ0512), Αχέροντα (ΕΛ0513), Αράχθου (ΕΛ0514), Κέρκυρας – Παξών (ΕΛ0534) και Λούρου (ΕΛ0546).*

Υφιστάμενη κατάσταση

Όσον αφορά την υφιστάμενη υδατική κατάσταση του εν λόγω Υ.Δ., η περιοχή είναι πλούσια από άποψη υδρολογικού δυναμικού, παρουσιάζοντας ιδιαίτερα σημαντικές υπόγειες και επιφανειακές υδροφορίες. Το

μεγαλύτερο ποσοστό νερού καταναλώνεται στη γεωργία (αρδευθείσες εκτάσεις) σε ποσοστό περίπου της τάξης του 78.3 %, ενώ ακολουθεί η ύδρευση (17.3 %), η βιομηχανία (2.7 %) και η κτηνοτροφία (1.8 %).

Στα πλαίσια της 2^{ης} αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης καθορίστηκαν συνολικά **107 επιφανειακά** και **40 υπόγεια υδατικά συστήματα**, εκ των οποίων στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ανήκει **μικρό τμήμα βορειοανατολικά της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, στο οποίο βρίσκονται το ποτάμιο υδατικό σύστημα Μαντάνη Ρ. (ΕΛ0514R000102049N) και τμήμα του υπόγειου υδατικού συστήματος υδροφοριών Αράχθου (ΕΛ0500240).**

Σύμφωνα με την Μελέτη, για την ταξινόμηση και το χαρακτηρισμό των Υ.Σ. χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης καθώς και μεθοδολογίες που προβλέπονται από την Οδηγία 2000/60/ΕΚ. Για τα επιφανειακά Υ.Σ. συνεκτιμήθηκε η οικολογική και η χημική τους κατάσταση, ενώ για τα υπόγεια Υ.Σ. συνεκτιμήθηκε η ποσοτική και η χημική τους κατάσταση.

Με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, από τα 83 ποτάμια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ05), 49 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 59.04%) βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση, 26 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 31.33%) βρίσκονται σε μέτρια οικολογική κατάσταση/κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό, 5 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 6.02%) βρίσκονται σε ελλιπή οικολογική κατάσταση και 3 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 3.61%) βρίσκονται σε κακή οικολογική κατάσταση. Επιπρόσθετα 71 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 85.54%) βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση και 12 ποτάμια ΥΣ (ποσοστό 14.46%) βρίσκονται σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση.

Όσον αφορά στα 3 ποτάμια ΙΤΥΣ Λιμναίου χαρακτήρα (ταμιευτήρες) του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05), στο σύνολό τους ταξινομούνται σε καλό και ανώτερο οικολογικό δυναμικό και σε καλή χημική κατάσταση.

Όσον αφορά στο 1 λιμναίο ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ05), βρίσκεται σε κατώτερο του καλού οικολογικού δυναμικό και καλή χημική κατάσταση.

Ως προς τα 7 μεταβατικά ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ05), 3 μεταβατικά ΥΣ (ποσοστό 42.86%) βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση και 4 μεταβατικά ΥΣ (ποσοστό 57.14%) βρίσκονται σε μέτρια οικολογική κατάσταση/κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό. Επιπρόσθετα, 6 μεταβατικά ΥΣ (ποσοστό 85.71%) βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση και 1 μεταβατικό ΥΣ (ποσοστό 14.29%) βρίσκεται σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση.

Από τα 13 παράκτια ΥΣ στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ05) 8 παράκτια ΥΣ (ποσοστό 61.54%) βρίσκονται σε καλή οικολογική κατάσταση, 4 παράκτια ΥΣ (ποσοστό 30.77%) βρίσκονται σε μέτρια οικολογική κατάσταση/κατώτερο του καλού οικολογικό δυναμικό και 1 παράκτιο ΥΣ (ποσοστό 7.69%) βρίσκεται σε ελλιπή οικολογική κατάσταση. Επιπρόσθετα, 11 παράκτια ΥΣ (ποσοστό 84.62%) βρίσκονται σε καλή χημική κατάσταση και 2 παράκτια ΥΣ (ποσοστό 15.38%) βρίσκονται σε κατώτερη της καλής χημική κατάσταση.

Από τα 40 υπόγεια ΥΣ, 2 υπόγεια ΥΣ κρίθηκαν ότι βρίσκονται σε κακή χημική (ΕΛ0500141 - Σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας και ΕΛ0500142 - Σύστημα Χερσονήσου Πρέβεζας).

Ειδικότερα στην χωρική περιοχή αρμοδιότητας της Π.Δ.Ε. το ποτάμιο υδατικό σύστημα Μαντάνη Ρ. (ΕΛ0514R000102049N) διατηρεί την καλή χημική και οικολογική κατάσταση, όπως και το υπόγειο υδατικό σύστημα το οποίο αποτελεί τμήμα του συστήματος υδροφοριών Αράχθου (ΕΛ0500240) διατηρεί καλή ποιοτική (χημική) και ποσοτική κατάσταση.

Κύρια θέματα διαχείρισης στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου

Τα κυριότερα θέματα διαχείρισης των υδατικών πόρων για το υπό μελέτη Υδατικό Διαμέρισμα είναι τα ακόλουθα:

- Ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Ως προς τα επιφανειακά υδατικά συστήματα, οι σημαντικότερες πιέσεις που εντοπίζονται στο Υδατικό Διαμέρισμα της Ηπείρου σχετίζονται κυρίως με την πτηνοκτηνοτροφική δραστηριότητα, τη συγκέντρωση μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας (αλμυρού και γλυκού νερού) και την εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων αξιοποίησης προϊόντων πρωτογενούς τομέα παραγωγής (εντός και εκτός ΒΙΠΕ).
- Απολήψεις νερού από ποτάμια και λίμνες. Πρόκειται για απολήψεις με σκοπό την κάλυψη των υδρευτικών αναγκών των Δήμων Αρταίων, Πρεβέζης, Νικολάου Σκουφά και της Λευκάδας, και αφετέρου για την εξυπηρέτηση του συστήματος αρδεύσεων της Πεδιάδας Άρτας, που αποτελεί τον μεγαλύτερο καταναλωτή αρδευτικού ύδατος. Επίσης πραγματοποιούνται σημαντικές απολήψεις οι οποίες αρδεύουν πολλά παλαιά αρδευτικά δίκτυα που έχουν εντονότατη ανάγκη εκσυγχρονισμού και σοβαρών επισκευών, με αποτέλεσμα τα δίκτυα να λειτουργούν συχνά σε οριακή κατάσταση με μεγάλες απώλειες ύδατος, ενώ παράλληλα σε ορισμένες περιπτώσεις η χρήση του αρδευτικού ύδατος δεν γίνεται σύμφωνα με τις ορθές γεωργικές πρακτικές καλής διαχείρισης.

- Υδρομορφολογικές αλλοιώσεις. Οι υδρομορφολογικές αλλοιώσεις που υφίστανται τα επιφανειακά υδατικά συστήματα στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου συνίστανται σε επεμβάσεις που αφορούν κυρίως υδροηλεκτρικά φράγματα, με τη συνεπαγόμενη ρύθμιση της ροής κατάντη αυτών, αλλά και διευθετήσεις τμημάτων ποταμών και λιμνών, σημαντικές απολήψεις από λίμνες και επεμβάσεις σε ακτές για την εξυπηρέτηση αναγκών άρδευσης, ύδρευσης, παραγωγής ενέργειας, αντιπλημμυρικής προστασίας και ναυσιπλοΐας (λιμενικές εγκαταστάσεις).
- Περιορισμένοι πόροι για τον εκσυγχρονισμό παλαιών αρδευτικών δικτύων.
- Τοπική υπερεκμετάλλευση του υπόγειου υδατικού συστήματος Χερσονήσου Πρέβεζας, η οποία συνοδεύεται από τοπική υφαλμύριση λόγω διείσδυσης της θάλασσας.
- Όσον αφορά προβλήματα επάρκειας και ποιότητας του πόσιμου νερού στο Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου, τα βασικά προβλήματα εντοπίζονται σε τεχνικά, οργανωτικά και οικονομικά προβλήματα, προβλήματα ανεπάρκειας πόρων για την Κέρκυρα και τους Παξούς, ποιοτική επιβάρυνση φυσικής προέλευσης του υπόγειου νερού, καθώς και ποιοτική περιστασιακή επιβάρυνση υπόγειων υδροφοριών λόγω ρύπανσης.

Πρόγραμμα μέτρων

Για την επίτευξη του περιβαλλοντικού στόχου της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, προτείνεται από το Σχέδιο Διαχείρισης μία σειρά μέτρων, τα οποία διακρίνονται σε **Βασικά** και **Συμπληρωματικά**.

- **Βασικά Μέτρα:** Πρόκειται για μέτρα που απαιτούνται κατ'εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων (Ομάδα Ι) και μέτρα που σχετίζονται με την οριζόντια εφαρμογή δράσεων σε ομάδες συνήθως υδατικών συστημάτων, ανεξαρτήτως της κατάστασης τους, με σκοπό την επίτευξη ή τη διατήρηση της καλής κατάστασης σε αυτά (Ομάδα ΙΙ).
- **Συμπληρωματικά Μέτρα:** Πρόκειται για μέτρα που καταρτίζονται και τίθενται σε εφαρμογή επιπλέον των βασικών μέτρων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4 της Οδηγίας. Ειδικότερα διακρίνονται σε: (i) Νομοθετικά μέτρα, (ii) Διοικητικά μέτρα, (iii) Οικονομικά ή φορολογικά μέτρα, (iv) Περιβαλλοντικές συμφωνίες μετά από διαπραγματεύση, (v) Έλεγχοι εκπομπών ρύπων, (vi) Κώδικες ορθών πρακτικών, (vii) Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροτόπων, (viii) Έλεγχοι άντλησης, ix. Μέτρα διαχείρισης της ζήτησης, x. Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης, xi. Έργα δομικών κατασκευών, xii. Εγκαταστάσεις αφαλάτωσης, xiii. Έργα αποκατάστασης, xiv. Τεχνητή επαναπλήρωση υδροφόρων στρωμάτων, xv. Εκπαιδευτικά έργα, xvi. Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης και xvii. Λοιπά σχετικά μέτρα.

Τα εν λόγω μέτρα αποτελούν είτε συνέχεια των μέτρων της 1^{ης} αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης, είτε τροποποίηση/εξειδίκευση αυτών. Επίσης προτείνονται νέα μέτρα στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται απαραίτητο για την επίτευξη των στόχων του εν λόγω σχεδίου.

Εναλλακτικές λύσεις

Στα πλαίσια κατάρτισης της 2^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΙ05) εξετάστηκαν οι παρακάτω εναλλακτικές λύσεις:

- **Μηδενική Λύση:** Δεν τίθεται σε εφαρμογή η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου και παραμένουν σε ισχύ τα μέτρα που απορρέουν από την εφαρμογή της εγκεκριμένης 1ης Αναθεώρησης, καθώς και τα μέτρα και οι ρυθμίσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των διατάξεων άλλων κοινοτικών Οδηγιών, του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου της χώρας, καθώς και συναφών σχεδίων και προγραμμάτων.
- **Κύρια Λύση (προτεινόμενο σχέδιο):** Εφαρμόζεται η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου, όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της υπό εξέταση μελέτης.
- **Εναλλακτική Λύση:** Εφαρμόζεται η 2^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης του ΥΔ Ηπείρου μόνο ως προς τα βασικά μέτρα, ενώ τα συμπληρωματικά μέτρα δεν υλοποιούνται.

Από την αξιολόγηση των τριών εναλλακτικών λύσεων προέκυψε ότι το προτεινόμενο σχέδιο εξυπηρετεί τους στόχους της υδατικής πολιτικής της χώρας καθώς και τους εθνικούς και κοινοτικούς στόχους σχετικά με την προστασία των υδάτων. Επίσης υπερτερεί σε σχέση με τις άλλες δύο λύσεις λαμβάνοντας υπόψη οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά κριτήρια ή συνδυασμό αυτών.

Παρατηρήσεις προτάσεις επί Μέτρων και διαδικασιών

1. **Χρόνος Διαβούλευσης:** Μεταξύ άλλων στο αρ. 14 της Οδηγίας 2000/60ΕΚ τίθενται τα χρονικά περιθώρια διαβούλευσης. Έτσι το αντίγραφο του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού δημοσιοποιείται τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη της περιόδου στην οποία αναφέρεται το σχέδιο, ενώ τα κράτη μέλη παρέχουν προθεσμία τουλάχιστον έξι μηνών για την υποβολή γραπτών παρατηρήσεων προκειμένου να υπάρξει

δυνατότητα ενεργού συμμετοχής και διαβουλεύσεων και όπου χρειάζεται κατόπιν σχετικής αίτησης, παρέχεται πρόσβαση σε βοηθητικά έγγραφα και πληροφορίες που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση του προσχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού. Σύμφωνα όμως με την παρ. 4 του άρθρου 32 του ν. 5037/2023 που τροποποίησε το άρθρο 7 του ν. 3199/2003 σχετικά με τη διαβούλευση η ανάρτησή του προσχεδίου σε δημόσια διαβούλευση, διαρκεί για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Διαπιστώνεται ότι και στην παρούσα διαδικασία, όπως και στην προηγούμενη αναθεώρηση, ο χρόνος δημοσιοποίησης – διαβούλευσης είναι «συμπιεσμένος» στο εξάμηνο και χωρίς ανάρτηση υποστηρικτικών κειμένων.

2. Στα προσχέδια της 2^{ης} αναθεώρησης, που είναι αναρτημένα στο σχετικό ιστοχώρο του ΥΠΕΝ και της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς διαβούλευση, δεν έχουν αναρτηθεί όλα τα υποστηρικτικά κείμενα, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των διαχειριστικών σχεδίων και η ανάρτησή τους είναι σημαντική στη φάση της διαβούλευσης. Συνολικά έως σήμερα είτε δεν έχουν αναρτηθεί υποστηρικτικά κείμενα είτε αναρτώνται χωρίς να πληρούνται οι χρόνοι που προβλέπονται από την οδηγία.

3. **Δείκτες παρακολούθησης, αποτελεσματικότητας:** Στα προσχέδια δεν παρατίθενται ποσοτικοί δείκτες παρακολούθησης, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των προτεινόμενων μέτρων, με αποτέλεσμα να μην είναι σαφής ο τρόπος μέτρησης της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των μέτρων. Επιπλέον στις ΣΜΠΕ της 1^{ης} αναθεώρησης παρότι γίνονταν αναφορά δεικτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας δεν φαίνεται πουθενά εάν αυτοί έχουν μετρηθεί και αν έχει εκτιμηθεί έτσι η αποτελεσματικότητα εφαρμογής των μέτρων που υλοποιήθηκαν στην 1^η αναθεώρηση.

4. **Αρμοδιότητες - Συντονισμός:** Στο Κεφ 3.4.2 «Κύριες Αρμοδιότητες» του προσχεδίου, παρατίθεται το Σχήμα 3-2: «Απεικόνιση αρμόδιων αρχών για την προστασία των υδάτων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο», ενώ στον Πίνακα 3-6 φαίνεται ο ρόλος των αρμόδιων αρχών για τη διαχείριση και προστασία των Υδάτων. Σύμφωνα με αυτά οι Περιφέρειες έχουν συμπληρωματικό ρόλο στην εφαρμογή των μέτρων, στη συμμετοχή του κοινού και στην επιβολή κανονισμών. Ξεκάθαρα η πολιτική προστασίας υδάτων ασκείται από τη Γενική Δ/νση Υδάτων του ΥΠΕΝ και τις Δ/νσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης. Συνεπώς οι ΟΤΑ καλούνται να φέρουν το βάρος υλοποίησης, χωρίς καθορισμένα χρηματοδοτικά εργαλεία ή/και εξειδικευμένους πόρους στα είδη υπάρχοντα Χρηματοδοτικά εργαλεία καθώς και εξειδικευμένο προσωπικό στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Επιπλέον υιοθετείται κοινό σχήμα ρόλων (σελ. 84), όπως και στη 1^η αναθεώρηση. Διαπιστώνεται ότι:

- Το ρόλο της υλοποίησης των ΣΔΛΑΠ σε περιφερειακό επίπεδο έχει το Τμ. Υδροοικονομίας και τα τοπικά Τμ. Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας των ΠΕ της ΔΙΠΕΧΩΣΧ της Π.Δ.Ε. σε αλληλεπίδραση με την Δ/νση Υδάτων και τον Περιφερειάρχη.
- Επιπλέον η εφαρμογή των κύριων νέων Μέτρων, τα οποία αφορούν την Αναβάθμιση της οργανωτικής λειτουργίας των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων γίνεται σε αλληλεπίδραση μεταξύ Περιφερειάρχη και ΟΕΒ και Δ/νσης Υδάτων απευθείας με ΟΕΒ.
- Τέλος, όλες οι λοιπές υπηρεσίες της Περιφέρειας (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, Αγροτικής Οικονομίας-Κτηνιατρικής, Υγείας κ.α) έχουν υποστηρικτικό ρόλο και αλληλεπίδραση με τον Περιφερειάρχη μόνο.

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι η Δ/νση Υδάτων Δ. Ελλάδας της Αποκεντρωμένης έχει συντονιστικό ρόλο με τις υπηρεσίες της Π.Δ.Ε. είτε άμεσα είτε έμμεσα, χωρίς να υπάρχει κεντρικό εποπτικό σχήμα στο σύνολο της Περιφέρειας γεγονός που πιθανά θα εξακολουθεί να δημιουργεί δυσλειτουργία στο συντονισμό και την εφαρμογή των μέτρων καθώς και στην συνέργεια με άλλες υπηρεσίες και άλλα σχέδια ΣΔΚΠ, ΠΕΣΠΚΑ κλπ.

5. **Συνέργειες με άλλα Σχέδια:** Το Σχέδιο όπως παρουσιάζεται σε κάθε περίπτωση χαρακτηρίζεται ως πολυθεματικό και απαιτεί υψηλό βαθμό συνεργασίας μεταξύ όλων των αρμοδίων υπηρεσιών για την υλοποίησή του. Επιπλέον οι συνεργειές του με τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμυρών (υπό αναθεώρηση), του ΠΕΣΠΚΑ και άλλων επιτελικών σχεδίων αντιμετωπίζονται με απλή αναφορά στα κοινά μέτρα, χωρίς ιεράρχηση και βαθμό σπουδαιότητας ως προς την υλοποίηση του περιβαλλοντικού στόχου της οδηγίας 2000/60/ΕΚ ή των άλλων σχεδίων, ενώ απουσιάζει μια συνολική πρόταση που να αφορά τον συντονισμό - υλοποίηση.

6. **Υποστελέχωση υπηρεσιών:** Η εφαρμογή των μέτρων απαιτεί εξειδίκευση των φορέων υλοποίησης τόσο σε επιστημονικό προσωπικό, όσο και σε εργαλεία (παρακολούθησης, χρηματοδοτικά εργαλεία, μητρώα ρύπων και πιέσεων κ.α.) με ταυτόχρονη κωδικοποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας, αλλά και απλοποίηση νομοθετημάτων όσον αφορά αρμοδιότητες και υλοποίηση. Δεν λαμβάνεται γενικότερα υπόψη η έλλειψη προσωπικού με εξειδίκευση σε διαχείριση χρηματοδοτικών εργαλείων στους φορείς υλοποίησης, ούτε προβλέπονται μέτρα για την επιμόρφωση προσωπικού επάνω σε εργαλεία χρηματοδότησης που θα χρησιμοποιηθούν από τους φορείς υλοποίησης για την εφαρμογή των μέτρων (ΕΣΠΑ ΠΑΑ κλπ).

7. **Περιβαλλοντική Αδειοδότηση και εφαρμογή μέτρων:** Απαραίτητη προϋπόθεση για την εμπρόθεσμη υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας

σχετικά με την Περιβαλλοντική Αδειοδότηση των υφιστάμενων έργων που προβλέπεται να επηρεαστούν (π.χ. έργα ταμίευσης ύδατος, λειτουργική αναβάθμιση ΕΕΛ, κλπ.) και η λήψη πρόσθετων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος στις περιπτώσεις που αυτά χωροθετούνται εντός προστατευόμενων περιοχών. Ως παράδειγμα αναφέρεται ότι η αντικατάσταση υπάρχοντων ανοικτών δικτύων άρδευσης των ΤΟΕΒ (μέτρο Β0303) στη φάση χρηματοδότησης του από το ΠΑΑ ή και από το ΕΣΠΑ για να υλοποιηθεί θα πρέπει πρώτα να λάβει χώρα περιβαλλοντική αδειοδότηση του συνόλου των έργων των ΤΟΕΒ, που τυχόν δεν έχουν αδειοδοτηθεί και θα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις του αρ. 9 του Ν.4014/2011. Αντίστοιχα, υφιστάμενα έργα ταμίευσης θα πρέπει να ακολουθήσουν επίσης τις απαιτήσεις του αρ. 9 του Ν.4014/2011.

8. **Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής μέτρων:** Απουσιάζει χρονοδιάγραμμα εφαρμογής μέτρων, ο σχεδιασμός σε βάθος χρόνου, το κόστος υλοποίησης καθώς και ο καθορισμός του τρόπου χρηματοδότησης (Τακτικές Πιστώσεις φορέων, ΕΣΠΑ κ.α.). Χαρακτηριστικά αναφέρουμε απουσία κοστολόγησης Βασικών μέτρων και τρόπου χρηματοδότησης (ΚΑΠ, ΕΣΠΑ, κ.α.), καθώς και απουσία τρόπου χρηματοδότησης των Συμπληρωματικών Μέτρων κατά συγκεκριμένο Υδατικό Σώμα παρότι υπάρχει ενδεικτική κοστολόγηση.

9. **Μέτρο Μ05Β0701 (συνεχιζόμενο) «Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων»:** Δεν λαμβάνεται υπόψη η συνεχής έλλειψη προσωπικού στους φορείς υλοποίησης. Προτείνεται η εντατικοποίηση των ελέγχων στις μεταποιητικές μονάδες που αποτελούν δυνητικές σημειακές πηγές ρύπανσης, παρότι διαπιστώνεται ως πρόβλημα η υποστελέχωση των υπηρεσιών, η οποία σε συνδυασμό με την πολυπλοκότητα της διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων κλπ. καθιστά προβληματική την εφαρμογή και άρα την αποτελεσματικότητα του μέτρου γενικότερα. Επιπλέον απαιτείται ιεράρχηση των μεταποιητικών και κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων. Θα ήταν σημαντικό τα γεωχωρικά αρχεία εκτίμησης των ανθρωπογενών πιέσεων να είναι διαθέσιμα στις υπηρεσίες (π.χ. η αρχική βάση δεδομένων πιέσεων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μεταποιητικών, κ.α., οι βάσεις δεδομένων που προκύπτουν μετά τις παραδοχές εκτίμησης πίεσης) ώστε στοχευμένα να περιορίζονται οι έλεγχοι σε μονάδες που αποτελούν δυνητική πίεση στα Υδατικά Συστήματα της κάθε ΛΑΠ. Το εν λόγω μέτρο θα ήταν πιο εφικτό να υλοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση του μέτρου Β0702 «Καθορισμός κατευθυντήριων γραμμών και ανάπτυξη εργαλείων για τον αποτελεσματικό έλεγχο των απορρίψεων λυμάτων και βιομηχανικών υγρών αποβλήτων».

10. **Μέτρο Μ01Β0305 «Καθορισμός ανωτάτων ορίων αρδευτικών αναγκών καλλιεργειών για ιδιωτικές υδροληψίες»:** Χρειάζεται καλύτερη τεκμηρίωση σχετικά με το πως προκύπτουν τα ανώτατα όρια αρδευτικών αναγκών ανά στρέμμα, για κάθε είδος καλλιέργειας του Υδατικού Διαμερίσματος.

11. **Μέτρο Μ01Β0704 «Προϋποθέσεις αδειοδότησης νέων/επέκτασης υφισταμένων μονάδων υδατοκαλλιέργειας»:** Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι χωροθετημένες ΠΟΑΥ και πως αυτές επηρεάζουν τα παράκτια Υδατικά Συστήματα.

12. Κρίνεται σκόπιμη η οργάνωση των εμπλεκόμενων υπηρεσιών - φορέων με σύγχρονο κοινό λογισμικό για την παρακολούθηση μέτρων (π.χ. ενός Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών), έτσι ώστε άμεσα να διαμοιράζεται η πληροφορία στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Έτσι θα να είναι δυνατή η αξιοποίηση της κεντρικής γεωχωρικής βάση δεδομένων της Γενική Διεύθυνση Υδάτων, η οποία θα ήταν δυνατό να λειτουργεί και ως αποθετήριο και θα εμπλουτίζεται με δεδομένα απ' ευθείας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες αλλά και αυτές θα αντλούν δεδομένα για την εφαρμογή των μέτρων (αποφυγή υλοποίησης επικαλυπτόμενων δράσεων, παροχή συνολικής εικόνα για τα ύδατα για την χωρική αρμοδιότητα της ΠΔΕ).

13. Η αντιμετώπιση της έλλειψης δεδομένων, στη φάση «αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάσταση» των ΥΣ, για συγκεκριμένες περιοχές πιθανά να μπορούσε να αντιμετωπιστεί με την δημιουργία ενός «διαδικτυακής βιβλιοθήκης» ανά ΛΑΠ, με ευθύνη της Γενική Διεύθυνση Υδάτων. Σε αυτό θα μπορούν να αναρτώνται εργασίες και πρωτογενή δεδομένα που έχουν προκύψει από φορείς που κάνουν έρευνα (πανεπιστήμια, φορείς προστασίας, ερευνητικές δομές κ.α.) σε περιοχές ΛΑΠ και σε συγκεκριμένα Υδατικά Συστήματα. Τόσο το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης όσο και η Γενική Διεύθυνση Υδάτων και λοιποί φορείς υλοποίησης, θα μπορούν να αντλούν δεδομένα χρήσιμα και να διαπιστώνεται που χρειάζεται περαιτέρω έρευνα ή πιο επιχειρησιακή παρακολούθηση ή άμεση εφαρμογή δράσεων στο πλαίσιο μέτρων του προγράμματος. Το παραπάνω θα μπορούσε να αποτελέσει νέο μέτρο.

14. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του μέτρου Β0701 «Ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων» προτείνεται η πρόσβαση των εκλεκτικών υπηρεσιών στο μητρώο περιβαλλοντικών ελέγχων καθώς επίσης και η διασύνδεση του με τα υπάρχοντα μητρώα όπως το Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ), το Εθνικό Μητρώο Παραγωγών Αποβλήτων (ΕΜΠΑ) και με το Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας (ΕΜΣΥ), δεδομένου ότι βιομηχανικές και μεταποιητικές μονάδες μπορεί να χρησιμοποιούν επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα για την παραγωγικές τους διαδικασίες. Επιπλέον στο μητρώο περιβαλλοντικών ελέγχων να καταχωρούνται και τα

αποτελέσματα ελέγχων σε φορείς οι οποίοι λειτουργούν με ΠΠΔ.

Εικόνα 1: Υδατικό Διαμέρισμα Ηπείρου (ΕΛ 05)

Εικόνα 2: Λεκάνες Απορροής Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ 05)

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον κ. Σπηλιόπουλο Ζήη – Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Π.Δ.Ε., για παροχή διευκρινήσεων επί του θέματος.

Ο Πρόεδρος **πρότεινε τη θετική** γνώμοδοτηση επί της ΣΜΠΕ του θέματος, με βάση τους ανωτέρω όρους και προϋποθέσεις.

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, έχοντας υπόψη:

- 1) Τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ/Α'/87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» και ειδικότερα τα άρθρα 164 & 186, όπως ισχύουν σήμερα.
- 2) Την υπ' αριθ. 248595/2016 (ΦΕΚ/Β'/4309/30.12.2016) απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας», όπως ισχύει.
- 3) την υπ' αρ. 07/27-01-2022 (ΦΕΚ 624/Β/14.02.2022) Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, περί σύστασης Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας.
- 4) Την υπ' αριθ. 08/27-01-2022 (ΑΔΑ: 6ΩΝΜ7Λ6-917) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας, περί συγκρότησης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων ΠΣ ΔΕ.
- 5) Το ισχύον κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 6) Τις διατάξεις του Ν.4014/2011 (ΦΕΚ/Α'/209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» όπως ισχύει.
- 7) Τις διατάξεις της ΚΥΑ οικ.1649/45/14.01.2014 (ΦΕΚ/Β'/45/15.01.2014).
- 8) Τις διατάξεις του Ν.4685/2020 (ΦΕΚ 92/Α/7-5-2020) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».
- 9) Την υπ' αριθ. πρωτ. 116770/7613/13-11-2023 Σ.Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α.), Τμήμα Β' (αρμόδια περιβαλλοντική αρχή)).
- 10) Το ανωτέρω έγγραφο με τις απόψεις της υπηρεσίας και την πρόταση του Προέδρου.

ΟΜΟΦΩΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου (ΕΛ05).

Το παρόν πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ακριβές απόσπασμα από τα πρακτικά συνεδριάσεων της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Η Γραμματέας

Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα